

Sociální zemědělství/podnikání – listopadový workshop v Teplicích n. Bečvou

V polovině listopadu (konkrétně 14. - 15. 11.) proběhl další z workshopů k tématu sociální zemědělství/podnikání. Tentokrát se zájemci o tuto problematiku sešli v Teplicích nad Bečvou v Olomouckém kraji.

Stejně jako v předchozích termínech byla i v tomto případě připravena návštěva na farmách v blízkém okolí, kde měli účastníci akce možnost shlédnout zajímavé příklady uskutečněných projektů v praxi. První místo exkurze bylo zajištěno na Farmě Zdeňka, kde byly realizovány projekty Programu rozvoje venkova („PRV“). Po úvodním přivítání seznámil žadatel přítomné s historií i současností farmy. Z projektu PRV 2007-2013 z opatření 1.3.2 „Zahájení činnosti mladých zemědělců“ s názvem „Zahájení zemědělské činnosti mladých zemědělců v rámci PRV-rozšíření rodinné FARMY ZDENKA“ byla pořízena moderní zemědělská technika a projekty podané prostřednictvím Místní akční skupiny Hranicko z.s. umožnily zahájit zpracování části vyprodukovaného mléka ve vlastní minimlékárně.

V rámci prohlídky farmy prošli účastníci exkurze stájemi, hospodářskými prostory farmy a nahlédli do dojírny. Účastníci ochutnali mléko, jako místní kvalitní „surovinu“, z automatu, který je situován ve vstupním prostoru farmy. Produkty z mléka bylo možno zakoupit

v malé faremní prodejně (některé výrobky získaly regionální značky kvality např. „MORAVSKÁ BRÁNA regionální produkt“). V průběhu diskuse byly zmíněny i problémy, jež trápí zdejší zemědělské podnikatele. Zemědělské aktivity v letošním roce byly poznamenány výrazným suchem a stejně jako v jiných regionech i zde je problém získat kvalitní pracovní sílu především do živočišné výroby. Proto v rozvojových plánech farmy začíná být kladen stále větší důraz na zmechanizování výrobních postupů. To však zároveň znamená, že v taktu „obslužně náročném“ provozu zaměřeném na dosažení maximální efektivity práce není prostor pro zaměstnání osob ze sociálně znevýhodněných skupin pracovníků a pracovníků se zdravotním handicapem.

Jiný pohled na možné podnikatelské aktivity ve venkovském prostoru nabídla Ekofarma Bludička. Souhra různých životních událostí a výrazné sociální citění farmářky přispělo k tomu, že běžná zemědělská usedlost se změnila v zařízení, které nabízí především

návštěvníkům z řad mladé generace množství aktivit, které jsou spojeny s venkovským životem na farmě. Zájemci mohou jezdit na koních a to i ti, kteří mají určitý fyzický handicap - ve dvoře je totiž zbudována speciální nástupní plošina. Děti se mohou potkat s řadou hospodářských zvířat a to jak ve stájích, tak i ve volném prostoru na pastvinách. Upravené hospodářské budovy nabízí rozmanitá zákoutí na vytvoření nevšedních edukačních prostorů pro různé skupiny osob a rozličně zaměřené činnosti. Na podporu těchto aktivit byly farmářkou zpracovány různé projekty, prostřednictvím kterých získala finanční prostředky z široké škály národních, krajských, soukromých a dalších dotačních titulů.

Na farmě probíhá úspěšný chov ovcí – Valašek. Toto nenáročné plemeno, které bylo po staletí chováno v našich drsnějších podmínkách, se ocitlo v nedávné době na pokraji vymizení z naší krajiny. Farmáře se daří úspěšně rozmnožovat stádo a z vlny si zájemci na

akcích na farmě i mimo farmu vyrábí nejrůznější předměty. Ne vždy mohou přijet děti a mládež přímo na farmu se seznámit s chovem ovcí, takže majitelka farmy nechala vyrobit pojízdnou salaš a toto plemeno představuje na rozmanitých akcích v blízkém i širokém okolí. To, jak se na farmě zpracovává vlna a připravuje se k použití na různých akcích, nám předvedla paní, která byla ještě v nedávné době ve velmi obtížné životní situaci a neměla příliš šancí na vhodné uplatnění na běžném trhu práce. V současné době se věnuje činnostem, které umožňují její zdravotní stav (je pro ní zřízeno na základě smlouvy s Úřadem práce ČR společensky účelné pracovní místo) a je neocenitelnou pomocnicí při přípravě a realizaci aktivit na farmě. V současné době připravuje farmářka projekty, které umožní vytvořit nová pracovní místa pro osoby se zdravotním postižením a přijmout další handicapované/sociálně znevýhodněné osoby.

Po návratu z exkurze pokračovali účastníci akce v teoretické části programu workshopu a měli možnost porovnat dva odlišné přístupy farmářů k problematice sociálního zemědělství/podnikání v našem venkovském prostoru. Využili příležitost, že s nimi diskutovali odborníci na tuto problematiku, a na zkušenosti získané v průběhu exkurze se snažili aplikovat informace, které jim byly poskytnuty v průběhu dopoledního programu workshopu. Jedním ze závěrů diskuse bylo konstatování, že významným faktorem pro zavedení/nezavedení sociálního zemědělství na farmě je osobnost farmáře a jeho přístup k sociálním otázkám v jeho regionu.